

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Tomáš Ulč**

NÁZEV PRÁCE: Ochrana žáků před povodněmi – návrh učebního celku pro základní školy v údolí řeky Ostružné

HODNOTIL: doc. RNDr. Pavel Mentlík, PhD.; Oddělení geověd, Centrum biologie, geověd a envigiky; Fakulta pedagogická; ZČU v Plzni

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Hlavním cílem práce bylo: 1) navrhnout učební celek zaměřený na ochranu před povodněmi (pro žáky základních škol). Ke splnění tohoto hlavního cíle byly stanoveny tři cíle dílčí: a) zjistit znalosti žáků k povodňové problematice v okolí povodí řeky Ostružné; b) navrhnout učební celek (na základě výsledků rozboru učebnic, metodických příruček a dotazníkového šetření); c) navrhnout metodiku terénního vyučování jako součást učebního celku.

Ad 1): Celkově cíle práce hodnotím jako neúplné. Není možné kvalitně připravit návrh učebního celku bez jeho testování na cílové skupině, následného zhodnocení a korekcí připraveného materiálu.

Ad a): tento cíl byl správně stanoven a v práci naplněn.

Ad b) tento cíl byl správně stanoven a částečně naplněn (výhrady mám k rozboru učebnic – viz níže).

Ad c): v práci je prezentován návrh konkrétního projektu terénního vyučování spočívajícího v návrhu pěti stanovišť s připravenými úkoly. Návrh „metodiky terénního vyučování“ v práci vypracován není. Osobně se domnívám, že tento cíl je formulován nevhodně, autor měl vypracovat pouze projekt pro výuku v terénu, který by byl součástí učebního celku. V závěru sám autor tento dílčí cíl přeformuloval na: „návrh terénního vyučování jako součásti školního vyučovacího celku“. Stanovený dílčí cíl musím ale hodnotit jako nesplněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Práci je možné rozdělit na dvě základní části:

- **kompilační část**, kde autor popisuje poznatky k přírodním hazardům, provádí rozbor tématu v rámci RVP a ŠVP a popisuje území, kde zpracovával svou bakalářskou práci (kam umístil projekt zaměřený na výuku v terénu).

Kapitoly, které jsou věnovány rozboru základních pojmů, přístupů, literatury a zdrojů informací jsou zpracovány povrchně. Rozbor některých základních pojmů (např. hazard, katastrofa riziko nebo rozlišení jednotlivých hazardů – přírodní, technologický a environmentální) je proveden na základě omezeného počtu zdrojů a přístupů. Autor se zde omezuje na několik pramenů (v podstatě převládají dva zdroje – Sudlický, 2006 a Martínek a kol., 2003). V textu jsou navíc nepřesnosti – například tvrzení, že: „samotnému zemětřesení obvykle předchází vulkanická činnost“ (s. 17, odst. 2). Ve vulkanických oblastech je zemětřesení většinou vázáno na výstupy lávy nebo následné pohyby, způsobené subsidencí do vyprázdněných magmatických krbů (to by mohl být případ, který popisuje autor). V práci jsou opomenuty významné české (např. Brázdil, Kirchner a kol., 2007) a zahraniční práce. Některé části textu jsou zařazené (vzhledem k problematice a zkoumanému regionu) nevhodně – například popis zemětřesení nebo dokonce tsunami.

Evidentně převzaté informace jsou na mnoha místech uváděny bez příslušných odkazů. Například celá kapitola 2.5.3.1 je bez jediného odkazu, pouze na konci kapitoly, je uveden jeden odkaz, a to přesto, že je zřejmé, že se jedná o převzatá data.

- **druhá část práce** se zabývá zpracováním učebního celku, který je zde prezentován. Úvodní část, kde má být hodnocen věcný obsah učebnic a analyzovány metodické a didaktické postupy, hodnotím jako nevyhovující. Při hodnocení věcného obsahu není uvedeno, jaké učebnice byly konkrétně hodnoceny a zcela chybí postup, jak bylo hodnocení provedeno (rozbor rejstříků, vyhledávání slov v názvech kapitol...). Chybí popis postupu, podle kterého byla hodnocena věcná správnost a případně úplnost. Právě tato problematika mohla být v práci rozpracována na úkor výše uvedených, k tématu se nevztahujících, částí. Postrádám zde i hlubší rozbor zejména obecných didakticko-pedagogických prací, který by vedl k robustnějšímu rozboru vhodných metod a forem výuky. Pozitivně hodnotím šetření ve školách a zpracování výsledků, jako i následné upravení obsahu vytvořeného učebního celku. I projekt pro výuku v terénu je zpracován zajímavě. Je bezesporu vhodné, že autor pracoval v území, ve kterém mohl využít výsledky ze své bakalářské práce.

Za zásadní nedostatek práce považuji absenci ověření materiálů k učebnímu celku. Práce takto působí jako nedokončená.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

V hodnocené práci není důsledně odkazováno, případně jsou nevhodně přebírány celé (poměrně rozsáhlé) části textu (např. kapitola 2.5.3.1; kapitola 3.1.1. – zde není vysvětlen důvod, proč je výpis z „Povodňového deníku“ uveden apod.). Práce odkazované v textu nejsou v seznamu zdrojů (např. Kutil, 2002).

Jazykový projev je celkově vyhovující, stejně jako grafická úprava.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Problematická (přebírání velkých částí textu, nedůsledné odkazování) je kompilační část práce. Autor nevysvětluje některé metodické postupy, které použil (viz výše – hodnocení učebnic) a předkládá rovnou výsledky, které takto není možné zpětně verifikovat. Zajímavé je provedení „minivýzkumu“ a následné upravení obsahu připraveného učebního celku. Pozitivně hodnotím i připravený projekt pro výuku v terénu. Za zásadní nedostatek, pro který práce působí nedokončeně, považuji absenci testování vypracovaného učebního celku a jeho následnou korekci.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

Jaká je validita připraveného učebního celku bez toho, aby byl testován na zájmové skupině?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Doporučuji práci dokončit – zejména testovat připravený učební celek na zájmové skupině a následně korigovat připravené materiály.

Nedoporučuji k obhajobě

Datum: 21. 5. 2014

Podpis: